

RAHKORANNAN ALUEEN RAKENNUSINVENTOINTI 2006

YLIVIESKAN KAUPUNKI

Kuvassa Kohde 2: Rahkolan talo lännestä päin kuvattuna.

Pekka Taskinen
kaupunginarkkitehti
Ylivieskan kaupunki

JOHDANTO

Asemakaavoitus vuoroon tuli syksyllä 2006 Rahkorannan alue Ylivieskan kaupungin II kaupunginosassa Hakalahdessa. Alue on hyvin lähellä keskustaa. Koulut ovat kokoojakadun toisella puolella. Tämä aiheuttaa huomattavaa liikennettä läheisellä risteysalueella ja myös Hakalahdenkadulla. Lisäksi alue on ajateltu kaikkien kaupunkilaisten vapaa-ajan käyttöön. Kalajoen ranta-alueet kaavoitetaan puistoksi.

Alueen asujaimisto tulee kaavoituksen myötä muuttumaan. Ranta-alueen läheisyyteen jää omakotitalotonttien alue ja siitä pohjoiseen päin Hakalahden kadulle rakentaminen tiivistyy. Rakennuskanta on pääasiassa ns. rintamamiestalotyyppiä. Tosin rakennukset eivät sijaitse tuon tyylin mukaisesti riveihin ja alueisiin ryhmiteltyinä. Rahkorannan 50-luvun talot ovat hieman hajallaan. Ne eivät muodosta yhtenäistä aluetta. Alueella on neljä asuinrakennusta, jotka ovat vanhempia kuin em. rakennukset. Ne kaikki ovat hirsirakenteisia, ja kolme niistä edustaa viime vuosisadan alun pohjalaista rakennusperinnettä. Näistä kaksi on nykyisin asuinkäytössä ja säilyvät omakotitontilla. Osa rakennuksista on 60-luvulta.

Inventointi suoritetaan asemakaavoituksen tueksi. Inventoinnin yhteydessä selvitetään kaikkien kaavoitettavalla alueella olevien rakennusten historiaa ja arvioidaan nykykunto. Työ tehdään kaavoitustoimen omana työnä.

Alueella on neljä rakennusta, jotka ovat olleet paikallaan jo vuonna 1944 rakennuskaavaa laadittaessa. Nämä neljä kiinteistöä ovat:

- Kiviojan asuinrakennus
- Rahkolan tilan asuinrakennus
- Virtalan päiväkodin rakennus
- Ketaran suvun asuinrakennus (punainen mökki)

Kiinteistötietona mukana on tunnusmerkintä:

Kiinteistötunnus: 977 kunta
 406 kylä
 6-215 (6:215) rekisteritunnus RN:o

Arvottaminen

Inventoinnin arvoluokitus

Kohteiden arvottamisessa tehdään jako valtakunnallisiin (V), maakunnallisiin (M) ja paikallisesti (P) merkittäviin kulttuurihistoriallisesti merkittäviin kohteisiin.

Luettelointiperusteet

JULKAISU: Pohjois-Pohjanmaan Seutukaavaliitto 1993 , Pohjois- Pohjanmaan kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet

Kulttuurihistoriallisesti merkittävien kohteiden laatu on osoitettu seuraavin kirjainsymbolein, joita käytetty maakunnallisesti arvokkaiden kohteiden arvottamisessa

(R) Rakennushistorialliset perusteet

Arkkitehtuurin , rakennustapojen ja –tekniikan kehityksen sekä taidehistorian ja kansantieteen kannalta merkittävät kohteet

Maisemalliset perusteet

(M) Miljöökohde

Selvästi rajautuva lähimaisema (esim. katutila, pihapiiri, tieosuus, pienialainen viljelys..

(MK) Maisemakokonaisuus

Luontevalta tarkkailupaikalta (tie , ranta, talo, maaston kohouma) näkyvä laaja maisema

Toimenpidesuositukset

A Kohde on säilynyt hyvin alkuperäisessä asussa tai on harvinaisuutensa tai muun syyn vuoksi erityisen arvokas. Siksi suositellaan sen säilyttämistä nykyisellään, eikä siihen tulisi tehdä kulttuurihistoriallista, rakennustaiteellista tai ympäristöllistä arvoa alentavia muutoksia.

B Kohteessa on tehty kulttuurihistoriallista, rakennustaiteellista tai ympäristöllistä arvoa heikentäviä muutoksia, joita suositellaan korjattaviksi ko. arvot palauttaen.

C Kohteen käytön tai säilymisen kannalta tarpeelliset muutokset ovat mahdollisia. Aluekohteessa vanhan rakennuskannan ja kulttuurimaiseman säilymiseen kaavoituksessa ja täydennysrakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Luettelointiperusteet uudessa inventoinnissa

Kulttuurihistoriallisesti merkittävien kohteiden laatu on osoitettu seuraavin kirjainsymbolein joita käytetty **paikallisesti (P)** arvokkaiden kohteiden arvottamisessa.

Rakennushistoriallisesti (R) merkittävä kohde saattaa edustaa jotain arkkitehtonista tyyli tai yksittäisiä tyylivaikutteita, Se saattaa edustaa tietyllä tavalla mielenkiintoista, harvinaistuvaa tai tyyppillistä rakennusteknistä ratkaisua tai rakennustyyppiä. Se voi edustaa myös tietylle ajalle tai sosiaaliryhmälle tyyppillistä rakentamisen tapaa.

Historiallisesti (H) merkittävä kohde voi edustaa tiettyä asutushistoriaa tai yhteiskunnan kehittymisen vaihetta. Kohde voi liittyä koululaitoksen, yhdistysten ja seurojen historiaan, teollistumiseen taloushistoriaan, elinkeinojen muuttumiseen tai henkilöhistoriaan. Historiallinen arvo voi liittyä uskomuksiin, tapoihin ja historiallisiin tapahtumiin.

Maisemallisesti (M) arvokkaassa kohteessa ympäristöarvot ovat merkittäviä. Kohde saattaa olla osana arvokasta ympäristökokonaisuutta, näkyä ympäristöönsä

hyvin tai muodostaa oman maisemallisen kokonaisuuden. Yksittäinen rakennus voi olla maiseman solmukohta tai kiintopiste tai kohteella voi olla merkitystä osana ajallisesti tai tyyllillisesti kerroksellista kokonaisuutta.

Kohteiden huomioiminen kaavoituksessa

1 luokka: Maakunnalliset kohteet (M) merkitään kaavoihin suojelumerkinnällä, suojelun vähimmäistaso on, ettei kohdetta saa purkaa. Maakunnallisesti arvokkaiden kohteiden toimenpiteistä päätettäessä on oltava yhteistyössä Museon kanssa.

2 luokka: Paikalliset kohteet (P) voidaan tarvittaessa huomioida informaatio-merkinnällä. Paikallisesti arvokas kohde tarvitsee myös purkuluvan, josta lähetetään tieto ympäristökeskukselle. Kohteissa voi olla myös aluekokonaisuuksia (esim. raitti , peltoaukea tms.)

3 luokka: Luetteloidut kohteet

Kohteet on luetteloitu, mutta niitä ei ole tarpeen merkitä kaavaan.

Kohteet luetteluita

Kohde 1. Knuutila H. ja Finnilä S. 977-406-6-215 (R) (P) 2. luokka

Tila : Heikinranta, rekisteröity 10.09.1990 , 1,0559 ha
Navetan rakennuslupa 02.05.1951, omistaja P. Knuutila
Talousrakennus piha eteläreunaan, rakennuslupa 16.10.1962,
Asuinrakennuksen laajennus, rakennuslupa 18.08.1976,
autotallin/varaston rakentaminen aiheutti navetan purkamisen, rakennuslupa
27.10.2003,
Asuinrakennus rakennettu tontille noin 1948 – 51. puurakenteinen
rintamamiestalotyypinen,

Kohde 2. Rahkola J. , L. ja U. 977-406-6-211 (R) (M) 1. luokka

Tila: Rahkola, rekisteröity 02.03.1987, 11,0910 ha
Asuinrakennus on ollut kun laadittiin rakennuskaavaa vuonna 1944.
Rakennus on hirsirunkoinen.
Navettarakennuksen rakennuslupa myönnetty 15.06.1949, navetta puretti 2005.
Navetan alta purettiin vanha navetta ja tallirakennus vuonna 1949.

Kohde 3. Heikkilä E., 977-406-6-167

Tila: Heikkilä II, rekisteröity 20.07.1964, 0,1057 ha
Asuinrakennus rakennettu vuonna 1962, edelleen asutokäytössä, pohja pa 138 m²,
huoneisto ala 97 m², kellarillinen, tiilivuorattu puurunkoinen,
matalaharjainen rakennus, rakennuslupa myönnetty 31.08.1961.

Kohde 4. Asunto Oy Heikkiläntie, 977-406-6-172

Tila: Heikkilä, rekisteröity 21.08.1968, 0,1872 ha
Omistaja: Asunto Oy Heikkiläntie
Asuinrakennuksia (3 kpl) on laajennettu vuonna 1996, rakennuslupa 28.08.1996

Kohde 5. Haapakoski H., 977-406-6-138

Tila: Ranta-Unhola, rekisteröity 17.05.1962, 0,7124 ha
Asuinrakennus on rakennettu vuonna 1963, rakennuslupa 22.05.1963. rakennus on matalaharjakattoinen, puurunkoinen, puullaverhottu pientalo.
Asuinrakennuksen laajennus vuonna 1995, rakennuslupa 28.06.1995, autotalli asuinrakennuksen yhteyteen ja varastorakennus.

Kohde 6. Kalajokilaakson Sähkö Oy, 977-406-6-119

Tila: Risteys, rekisteröity 28.09.1960, 0,1510 ha
Asuinrakennus on rakennettu vuonna 1959 asunto ja konttorirakennukseksi.
Rakennusta on korjailtu ja kunnostettu vuosien varrella ja se on hyvässä kunnossa. Rakennuslupa 06.07.1959. Rakennus on tiilitalo, joka on päältä rapattu. Katteena on tiilikate. Rakennus on säilynyt alkuperäisen näköisenä.

Kohde 7. Häivälä H. ja I., 977-406-6-106 (R) (P) 2. luokka

Tila: Suvela, lainhuuto 05.07.1979
Asuinrakennus on peruskorjattu 1982. Pihapiiriin on rakennettu vuonna 2000 autotalli/-katos rakennus. Rakennuslupa 24.05.2000. Pihapiiriin on rakennettu myös pihasauna. Rakennuslupa 29.06.2005.

Kohde 8. Polvi O., 977-406-5-216 (R) (P) 2. luokka

Tila: Kulmapelto, rekisteröity 01.09.1955, 0,1123 ha
Asuinrakennus on tyypiltään ns. rintamamiestalo, se on rakennettu 1953. Se on kellarillinen, 1½ kerroksinen tyypitalo.

Kohde 9. Polvi A., 977-406-5-217 (R) (P) 2. luokka

Tila: Ketola, rekisteröity 01.09.1955, 0,1260 ha
Asuinrakennus on tyypiltään ns. rintamamiestalo, se on rakennettu 1953. Se on kellarillinen, 1½ kerroksinen tyypitalo.

Kohde 10. Polvi K. ja R., 977-406-5-233

Tila: Tammisto, rekisteröity 14.10.1957, 0,1169 ha
Asuinrakennus rakennettu 1957. Rakennuksessa on pieni talouskellari, muuten se on yksikerroksinen. Rakennukseen liittyi siipirakennus jo suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa.

Kohde 11. Ketara T., 977-406-1-263 (R) (P) 2. luokka

Tila: Halme, rekisteröity 27.10.1959, 0,1803 ha
Asuinrakennuksen korjaussuunnitelma on tehty 02.03.1966.

Kohde 12. Ketara O., 977-406-1-262

Tila Päivärinne, rekisteröity 27.10.1959, 0,0871 ha
Rakennus on tyypiltään 50-lukulainen, jossa on taloussiipi, rakennuslupa on vuodelta 1956.

Kohde 13. Rossila, 977-406-1-261 (R) (P) 2. luokka

Tila: Rossila, rekisteröity 27.10.1959, 0,0386 ha
Asuinrakennuksen rakennuslupa on päivätty 01.06.1955. Rakennus on tyypiltään ns. rintamamiestalo. Se on kellarillinen, 1½ kerroksinen tyypitalo. Talo valmistui 30.11.1955. Talo on uudelleen maalattu vuonna 1976.

Kohde 14. Virtala, 977-406-1-69 (R) (P) 2. luokka

Tila: Virtala, rekisteröity 29.04.1929, 0,4906 ha
Rakennusta on muutettu vuonna 1955, jolloin siihen tehtiin Tuberkuloosihuoltoliiton toimesta sisäisiä muutostöitä. Rakennuksesta tehtiin tuolloin tuberkuloosihuoltorakennus. Suunnittelija oli arkkitehti Uki Heikkinen, Oulusta.

Kohde 15 Kivioja V., 977-406-39-21 (R) (M) (P) 2. luokka

Tila: Jokirantonen, rekisteröity 14.01.1970, 50,0301 ha
Rakennus on hirsirunkoinen. Asuinrakennus on ollut kun laadittiin rakennuskaavaa vuonna 1944.